

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

10 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte: Timofti Vladimir,
judecători: Toma Nadejda și Boico Victor,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de avocatul Cecan Mihaela în numele inculpatului Pantaz Ivan, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Pantaz Ivan XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.04.2018 – 23.11.2018;

Instanța de apel: 26.12.2018 – 20.02.2019;

Instanța de recurs: 24.05.2019 – 10.07.2019;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 23 noiembrie 2018, Pantaz Ivan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și a fost condamnat prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală la pedeapsa sub formă de închisoare 3 (trei) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

S-a admis parțial acțiunea civilă și s-a încasat din contul inculpatului Pantaz Ivan în beneficiul succesorului părții vătămate, Jurju Maria, suma de 39 526, 54 lei (treizeci și nouă mii cinci sute douăzeci și șase lei și cincizeci și patru bani) cu titlu de prejudiciul material și suma de 50 000 (cinci zeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

S-a dispus încasarea din contul S.A. „MOLDCARGO”, cu sediul în mun. Chișinău, str. Vasile Alecsandri, 97, în beneficiul succesorului părții vătămate, Jurju Maria, suma de 8 688 (opt mii șase sute optzeci și opt) lei cu titlu de prejudiciu moral asigurat.

În baza art. art. 227, 229 Cod de procedură penală s-a dispus încasarea de la inculpatul Pantaz Ivan, în folosul statului cheltuieli judiciare suportate pentru

efectuarea expertizei judiciare auto-tehnice - 1120 lei, pentru efectuarea expertizei judiciare medico-legale - 320 lei și pentru efectuarea raportului de constatare medico-legală 3768 lei, iar în total 5208 (cinci mii două sute opt) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Pantaz Ivan, la 14 noiembrie 2017, aproximativ la ora 19:12 min., conducea autovehiculul de model „Opel Vectra”, cu n/î XXXXX, deplasându-se pe str. Grădina Botanică, mun. Chișinău, din direcția str. Sarmisigetusa spre str. Salcânilor.

În timpul deplasării, conducătorul auto Pantaz Ivan, deplasându-se cu viteza de aproximativ 80 km/h, prin ce a depășit viteza regulamentară admisă pe porțiunea dată de drum, încălcând astfel pct.47.1 al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că, “limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sînt: a) în localități - 50 km/h ” și ajungând în preajma intersecției str. Grădina Botanică cu str. Salcânilor, nu a manifestat prudență sporită la trafic, n-a ținut permanent cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și a modalităților de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat prevederile pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că, „1) conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului” și ca urmare, ajungând la intersecția str. Grădina Botanică cu str. Salcânilor, a comis tamponarea pietonului Jurju Dmitrii, care s-a angajat în traversarea carosabilului străzii Grădina Botanică, de la stînga la dreapta, conform direcției de deplasare a autovehiculului condus de către Pantaz Ivan.

În urma accidentului rutier, pietonului Jurju Dmitrii, potrivit raportului de expertiză judiciară medico-legală nr.l66D/2231 din 14.03.2018, i-au fost cauzate vătămări corporale manifestate prin: traumă cranio-cerebrală deschisă; plagă contuză fronto-temporal dreapta, fractura piramidei pe dreapta; hematom subdural minor pe stînga; traumă închisă a toracelui; fractura claviculei și coastelor 2,3,4,5,6,7,8,9 pe dreapta, ruptura pulmonului drept, fractura deschisă a oaselor gambei stîngi și care se califică ca vătămări grave, periculoase pentru viață, în urma cărora, Jurju Dmitrii, fiind internat în secția reanimare a Institutului de Medicină Urgentă, la 27 noiembrie 2017, a decedat.

Astfel, prin acțiunile sale, Pantaz Ivan a comis încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a provocat decesul unei persoane, adică a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către reprezentantul întreprinderii cooperatiste de alimentație publică "COOPALIMENTARA" a Uniunii centrale a Cooperativelor de consum din RM prin care a solicitat admiterea cererii de apel și casarea încheierii Judecătoriei Chișinău cu sediul Central din 24.09.2018 privind restituirea cererii ICAP „COOPALIMENTARA” a UCCC privind recuperarea cheltuielilor judiciare legate de păstrarea corpului delict. Emiterea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care ar fi soluționată chestiunea privind recuperarea serviciilor de depozit, acordate pe perioada de la 16 noiembrie 2017 până la 29 noiembrie 2018 de către ICAP „COOPALIMENTARA” a UCCC, cu încasarea în contul ei a sumei de 77 050 lei cu titlul de cheltuieli judiciare în cadrul procesului penal, invocând următoarele argumente:

- În urma transmiterii-primirii la păstrare a automobilului reținut, între partea acuzării și ICAP „COOPALIMENTARA” a UCCC a fost încheiat un contract de depozit în condițiile căruia depozitarul și-a asumat obligațiunea de a păstra avansat din cont propriu corpul delict, iar partea acuzării - să asigure achitarea serviciilor de depozit acordate conform prevederilor art.229 Cod de procedură penală;

- Prin prisma art. 159 Cod de procedură penală, ICAP „COOPALIMENTARA” a UCCC era obligată să păstreze corpul delict în parcare sa specializată, iar în cazul în care nu își exercita obligațiunile sale în mod corespunzător, ar răspunde material și/sau penal în baza art.251 Cod penal;

- Drept urmare, toate cheltuielile aferente păstrării acestui corp delict în decurs de 379 zile, de la 16.11.2017 până la 29.11.2018 le suporta doar ICAP „COOPALIMENTARA” a UCCC;

- Prin restituirea cererii ICAP „COOPALIMENTARA” a UCCC privind recuperarea serviciilor de depozit deja acordate instanța a încălcat atât prevederile art.227, 229 Cod de procedură penală, cât și prevederile art.4 alin.(2) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (Interzicerea sclaviei și a muncii forțate. Nimeni nu poate fi constrâns să execute o muncă forțată sau obligatorie), reflectate în art.44, 46 din Constituția Republicii Moldova;

- ICAP „COOPALIMENTARA” a UCCC activând în condițiile Legii cu privire la antreprenoriat și întreprinderi are tot dreptul la o remunerare a serviciilor prestate conform tarifelor stabilite;

- Conform Listei de prețuri la serviciile acordate de păstrarea autoturismelor, situată pe str. Otovasca, 19, aprobată prin ordinul directorului ICAP „COOPALIMENTARA” a UCCC nr. 164 din 26 decembrie 2016, prețul total de păstrare a automobilelor este constituit din următoarele plăți: intrarea pe teritoriul parcării - 450 lei; păstrarea în termen până la 5 zile - 15 lei ora = 1800 lei; păstrarea în termen mai mult de 5 zile, constituie - 200 lei/zi;

- Taxele stabilite de ICAP „COOPALIMENTARA” a UCCC pentru păstrarea bunului mobil întocmai corespund tarifelor stabilite prin Hotărârea Guvernului nr.557 din 18.06.2018 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ridicare, transportare, depozitare și restituire a mijloacelor de transport în procesul de constatare a contravențiilor, pentru păstrarea mijloacelor de

transport la parcare specializată aflată în gestiunea întreprinderii de Stat „Paza de Stat”;

- Așadar creanța de 77050 lei (450 lei + 1800 lei + 374 zile x 200 lei/zi) pe marginea procesului penal a ICAP „COOPALIMENTARA” a UCCC, formată în legătură cu păstrarea în decurs de 379 zile a automobilului de model Opel Vectra cu număr de înmatriculare CKU 136, este întocmai justificată atât de legislația procesual-penală, cât și de legislația civilă, legile organice și actele cu caracter normativ.

3.1. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul Liliana Crîșmari a decalrat apel în numele inculpatului Pantaz Ivan prin care a solicitat casarea sentinței nominalizate în partea - stabilirii pedepsei, în partea - încasării prejudiciului material și moral, precum și în partea - încasării cheltuielilor judiciare și pronunțarea în această parte unei noi sentințe prin care: pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de închisoare 3 (trei) ani și 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, în temeiul art. 90 Cod penal, să fie suspendată pe un termen de probă de 3 (trei) ani și nu va fi executată în cazul în care condamnatul în termenul de probă nu va comite o nouă infracțiune și prin purtarea exemplară va confirma încrederea acordată, acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material în partea încasării onorariului reprezentantului succesorului părții vătămate în sumă de 10.070 lei (cheltuieli de asistență juridică) să se reducă până la suma de 2.000 lei; și despre încasarea prejudiciului moral să se reducă până la suma de 30.000 lei, să fie respins demersul acuzatorului de stat privind compensarea de către inculpat a cheltuielilor judiciare legate pentru efectuarea expertizei judiciare auto-tehnice în sumă de 1.120 lei, pentru efectuarea expertizei judiciare medico-legale în sumă de 320 lei și pentru efectuarea raportului de constatare medico-legală 3.768 lei, în total 5.208 lei, ca neîntemeiat, invocând următoarele argumente:

- Instanța de fond la adoptarea sentinței nu a luat în considerație factorii determinanți și importanți și anume: inculpatul a coștientizat pericolozitatea acțiunilor sale, respectiv și a consecințelor generate, a recunoscut vina integral, iar prejudiciul cauzat prin acțiunile acestuia l-a recunoscut, solicitând instanței de judecată să se dispună încasarea echitabilă a prejudiciului;

- în cazul aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, pedeapsa astfel numită, va atinge scopul pedepsei penale, fiind astfel posibilă restabilirea echității sociale, corectarea reală a condamnatului, precum și prevenirea de noi infracțiuni;

- la stabilirea măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, instanța de fond nu a ținut cont de circumstanțele de fapt ale cauzei, de persoana inculpatului și nejustificat a respins solicitarea părții apărării, privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal;

- inculpatul este caracterizat pozitiv la locul de trai, iar infracțiunea comisă/recunoscută, a comis-o din imprudență; inculpatul se căiește sincer de cele săvârșite, re trăiește profund și regretă mult suferințele cauzate familiei victimei; inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii în termeni

restrânși, a cooperat cu organul de urmărire penală, dând declarații desfășurate și în calitate de bănuit și învinuit, recunoscând integral vina;

- inculpatul în cauză, se căiește sincer de cele săvârșite, re trăiește profund și regretă mult suferințele cauzate familiei victimei, fiind într-un acord cu faptul dispunerii încasării prejudiciului moral, însă suma de 50.000 lei, în condițiile cauzei este una exagerată, putând fi redusă până la suma de 30.000 lei - aceasta reprezentând o satisfacție echitabilă cum indică art. 41 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale;

- instanța de fond neîntemeiat a reținut, că cheltuielile judiciare urmează a fi încasate din contul inculpatului, or, acestea sunt suportate de către organul de urmărire penală, care și are atribuția de a administra probele în vederea probării/combaterii acuzației aduse, și nu sunt de natura de a pune pe seama statului costuri suplimentare, sau exagerate, iar cheltuielile pentru efectuarea expertizei întru stabilirea cauzei decesului victimei, cât și a cauzei accidentului rutier sunt evidente și necesare pentru a demonstra existența/lipsa bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2019 au fost respinse ca nefondate apelul avocatului Crîșmari Liliana în numele inculpatului Pantaz Ivan și apelul întreprinderii cooperatiste de alimentație publică „Coopalimentara” a Uniunii centrale a Cooperativelor de consum din RM, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței. În plus, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând corect acțiunile inculpatului, în baza dispozițiilor art. 264 alin. (3) lit. b) din Cod penal și anume: încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a provocat decesul unei persoane.

Instanța de apel a conchis că, în instanța de judecată a fost respinsă cererea întreprinderii cooperatiste de alimentație publică ”COOPALIMENTARA” a Uniunii centrale a Cooperativelor de consum din RM de recunoaștere în calitate de parte civilă și încasarea în contul întreprinderii cooperatiste de alimentație publică ”COOPALIMENTARA” a Uniunii centrale a Cooperativelor de consum din RM a sumei de 37650 lei, instanța de judecată just și întemeiat stabilind că conform procedurii aceasta nu este parte căreia i-a fost cauzat prejudiciu prin infracțiunea săvârșită.

Totodată, instanța de apel a constatat că fiind audiat în ședința instanței de apel, reprezentantul întreprinderii cooperatiste de alimentație publică ”COOPALIMENTARA” a Uniunii centrale a Cooperativelor de consum din RM a declarat că ”...nu au fost recunoscuți în calitate de parte civilă, menționând că sumele solicitate sunt cheltuieli procesuale, .. nu au o notă, sau o dispoziție de

plată, nu au un contract pentru păstrarea mijlocului de transport, automobilul fiind transmis printr-o ordonanță a organului de urmărire penală”.

În acest context, instanța de apel a conchis că, reprezentantul întreprinderii cooperatiste de alimentație publică ”COOPALIMENTARA” a Uniunii centrale a Cooperativelor de consum din RM, nu este parte prejudiciată în prezenta cauză penală.

Totodată, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma prevederilor art. 95, 101 Cod de Procedură Penală prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului, încadrarea juridică corectă și anume art. 264 alin. 3 lit. b) din Cod penal.

La fel, circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată inculpatului și comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii a determinat instanța de apel să conchidă că cerința aplicării pedepsei non-privative de libertate în privința lui inculpatului este neîntemeiată și lipsită de suport juridic. Aceasta se statuează, având în vedere că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală - viața și sănătatea persoanei, urmările prejudiciabile - decesul unei persoane, de comportamentul inculpatului până și după săvârșirea infracțiunii - circumstanțe care nu pot fi neglijate la constatarea oportunității suspendării executării pedepsei.

Prin urmare, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimumii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Totodată, instanța de apel a reținut cu privire la prejudiciu moral, că instanța de judecată just și întemeiat a admis acțiunea civilă înaintată de către succesorul părții vătămate, Jurju Maria împotriva S.A. „MOLDCARGO” și anume prejudiciul asigurat în mărime de 8688 lei, fapt care a fost recunoscut de către avocatul părții civilmente responsabile S.A. „MOLDCARGO”, Cristina Matcovschi.

Instanța de apel a mai subliniat că, stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, la 02 mai 2019, în termen, a declarat recurs ordinar avocatul Cecan Mihaela în numele inculpatului Pantaz Ivan, prin care solicită admiterea recursului, casarea decizie instanței de apel și a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa conform art. 90 Cod penal și respingerea cerii procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6), 10) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- Instanțele ierarhic inferioare i-au aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră;

- Instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat au dispus încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor.

7. Procurorul, prin referința depusă pledează pentru declararea inadmisibilității recursului ordinar declarat, deoarece pedeapsa stabilită de instanța de apel este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante prevăzute de art. 76 – 77 Cod penal, precum și efectele acestora prevăzute în art. 78 Cod penal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal de asemenea menționează că, temeiurile pentru recurs pot fi invocate doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel, fapt stipulat de alin. (2) art. 427 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs subliniază că, potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit conținutului recursului, recurentul invocă temeiurile de drept prevăzute în pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

8.1. Cu privire la argumentele recursului prin care se indică că, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul penal constată că temeiurile invocate de recurent în acest sens nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Prin urmare, Colegiul penal conchide, că instanța de apel, judecând cauza, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care

le-a apreciat în mod obiectiv, ajungând corect la concluzia de a respinge inclusiv apelul avocatului Crîșmari Liliana în numele inculpatului și a menține sentința fără modificări, prin care s-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 5208 lei, ce constituie cheltuieli pentru efectuarea expertizei judiciare, or, stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

Astfel, art. 227 Cod de procedură penală stipulează, (1) cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

(2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele:

1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali;

2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive;

3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat;

4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei;

5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

(3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 228 alin. (1) Cod de procedură penală, În modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile:

1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță;

2) cheltuielile de cazare;

3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal;

4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței.

(2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sînt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței.

(3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective.

(4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu.

(5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

Totodată, în conformitate cu art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală Cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

(2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

(3) Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

(4) În cazul condamnării câtorva persoane în aceeași cauză, cheltuielile judiciare se repartizează în dependență de vinovăția, gradul de răspundere și situația materială a fiecăreia din ele.

(5) În cazul încetării urmăririi penale în urma împăcării părții vătămate cu învinuitul, inculpatul, instanța de judecată poate trece cheltuielile judiciare în sarcina părții vătămate, a învinuitului, inculpatului sau numai a uneia din părți.

(6) În caz de deces al condamnatului până la intrarea în vigoare a sentinței, cheltuielile judiciare nu pot fi puse în sarcina succesorilor lui.

(7) În cazul condamnaților minori, pot fi obligați la achitarea cheltuielilor judiciare părinții sau tutorii minorului condamnat dacă se constată că ei au avut neajunsuri serioase la îndeplinirea obligațiilor lor față de minor.

Prin urmare, suma de 5208 lei este compusă din efectuarea expertizei auto-tehnice – 1120 lei, efectuarea expertizei judiciare medico-legale – 320 lei și efectuarea raportului de constatare medico-legală 3768 lei, or, instanța de apel întemeiat a reținut precum că, efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Totodată, Colegiul penal atestă, că instanța de apel întemeiat a reținut, că aceste cheltuielile sunt suportate de către inculpat, deoarece obligația acestuia

de a suporta cheltuielile judiciare este principială și integrală: întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

8.2. Sunt neîntemeiate, în opinia Colegiului penal, și argumentele recurentului privind individualizarea incorectă a pedepsei stabilite inculpatului sub aspectul temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care stabilește că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul *când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Astfel, analizând decizia instanței de apel, în raport cu argumentele recursului privind aplicarea față de inculpat a unei pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul constată, că astfel de temei nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, acestea fiind invocate și în cererea de apel și asupra căruia instanța de apel s-a expus, motivare pe care instanța de recurs ordinar o susține și repetarea căreia nu o consideră necesară.

În acest sens Colegiul penal reiterează, că potrivit prevederilor art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

Potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Conform sentinței instanței de fond, menținută prin decizia instanței de apel, inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, a cărui sancțiune prevedea pedeapsă închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani.

La aplicarea pedepsei cu închisoarea inculpatului, instanța de judecată a ținut cont de personalitatea inculpatului, de gravitatea infracțiunii săvârșite și anume de faptul că a comis o infracțiune mai gravă, de atitudinea ultimului față de cele săvârșite, și-a recunoscut vina în cele incriminate, anterior a fost condamnat, la evidența medicului narcolog și psihiatric nu se află.

Totodată, ținând cont de faptul, că examinarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Codul de procedura penală, deoarece inculpatul a recunoscut vina și nu a solicitat să fie administrate probe noi, astfel încât instanța a concluzionat că din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sunt constatate și că sunt suficiente date cu privire la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, prin urmare, inculpatul a beneficiat de reducerea pedepsei cu 1/3 a limitelor de pedeapsă.

Astfel, Colegiul penal consideră, că instanțele de fond, individualizând pedeapsa inculpatului au ținut cont de prevederile legale expuse supra și au motivat aplicarea față de inculpat a pedepsei închisorii în baza tuturor circumstanțelor constatate în speță, determinante pentru stabilirea pedepsei, ținând cont și de faptul că, inculpatul anterior a fost condamnat, însă nu a făcut concluziile corespunzătoare, prin urmare, Colegiul consideră, că instanțele corect au concluzionat că o pedeapsă mai blândă din numărul celor menționate în sancțiunea normei incriminate inculpatului, nu va asigura scopul pedepsei.

Potrivit prevederilor art. 90 Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea *poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numaidecât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate, dacă în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Astfel, referitor la argumentele recurentului privind neaplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de recurs remarcă că textul art. 90 alin. (1) Cod penal, prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme, în speță nefiind stabilite careva circumstanțe care ar face posibilă aplicarea în privința inculpatului a suspendării executării pedepsei închisorii stabilite de către instanțele de judecată, cu atât mai mult că inculpatul a săvârșit infracțiunea în termenul de probație stabilit printr-o altă sentință.

În contextul celor expuse mai sus, Colegiul penal reține, că la stabilirea pedepsei inculpatului Pantaz Ivan, pentru infracțiunea comisă, prima instanță și cea de apel nu au comis erori de drept, pedeapsa aplicată inculpatului este una

corectă, deoarece la stabilirea acesteia au fost respectate exigențele legii, iar argumentele recursului în acest sens sunt neîntemeiate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de avocatul Cecan Mihaela în numele inculpatului Pantaz Ivan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Pantaz Ivan XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **08 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor